

Landsorganisasjonen i Norge
v/Irja Anthi
Torggata 12
0181 Oslo

Deres referanse: 22/292-
2 440.01/IRAN
Vår referanse: 22/00001-43
Vår dato: 04.03.2022

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Høring - Forslag til endringer i arbeidsmiljøloven - Styrking av retten til heltid - FOs innspill til LO

Fellesorganisasjonen (FO) viser til brev fra LO av 04.02.2022 der det bes om tilbakemelding på høringen om endringer i arbeidsmiljøloven for å styrke retten til heltid innen 4. mars 2022.

FO vil innledningsvis si at vi generelt er positivt innstilt til tiltak som bidrar til økt heltid i samfunnet, og er spesielt opptatt av likestillingsaspektet her da deltidsandelen blant kvinner er klart høyere enn blant menn. Omfanget av deltid varierer i ulike sektorer, og er spesielt høyt i KS-området. Her har partene i flere år samarbeidet om denne utfordringen, og i 2021 ble FO formelt en del av dette samarbeidet ved at vi undertegnet heltidserklæringen sammen med Fagforbundet, Delta, NSF og KS.

Vi vil i det videre gi en kort tilbakemelding på forslagene, dvs.:

- Lovfesting av heltidsnorm og innføring av dokumentasjons- og drøftingsplikt ved ansettelse i deltidsstilling, som forplikter arbeidsgiver til å dokumentere behovet for å benytte deltid, samt drøfte spørsmålet med tillitsvalgte.
- Styrking av fortrinnsretten for deltidsansatte ved å gi disse fortrinnsrett til ekstravakter og lignende, fremfor at arbeidsgiveren foretar ny ansettelse
- Lovfesting av at fortrinnsretten til deltidsansatte også skal gjelde fremfor at arbeidsgiveren foretar innleie i virksomheten.

Lovfesting av heltidsnorm- dokumentasjons- og drøftingsplikt

FO støtter lovfesting av heltidsnorm. Vi bemerker imidlertid at vi i hovedtariffavtalen i KS har hatt en tariffesting av slik heltidsnorm i mange år, uten at dette har ført til vesentlig forbedring. FO har imidlertid tro på at lovfestingen av heltidsnorm kan føre til positiv utvikling når den sees i sammenheng med dokumentasjons- og drøftingsplikten som foreslås i ny § 14-1b andre ledd (jf. s. 19 i høringsbrevet), dvs.:

Før ansettelse [på deltid / i deltidsstilling], skal arbeidsgiver skriftlig dokumentere at det [er saklig behov / foreligger behov] for [deltid/deltidsansettelse], og på grunnlag av denne dokumentasjonen drøfte spørsmålet med de tillitsvalgte

Det kan stilles spørsmål ved hva som skal til for å oppfylle kravet til dokumentasjon og drøfting, og FO antar at det vil kunne bli behov for å styrke ressursene til Arbeidstilsynet for å føre tilsyn med bruk av bestemmelsen.

Styrking av fortrinnsretten for deltidsansatte – innleie fortrinnsrett til «ekstravakter og lignende»

FO støtter forslaget om at loven ettertrykkelig skal slå fast at fortrinnsretten skal gjelde overfor innleie på samme måte som ved ny ansettelse, dvs. følgende endring i § 14-3 første ledd:

Deltidsansatte har fortrinnsrett til utvidet stilling fremfor at arbeidsgiver foretar ny ansettelse eller innleie i virksomheten. Fortrinnsretten kan også gjelde en del av en stilling

FO støtter departementets forslag om at deltidsansatte også skal ha fortrinnsrett til ekstravakter. Dvs. nytt andre ledd:

Deltidsansatte har fortrinnsrett til ekstravakter og lignende i virksomheten fremfor at arbeidsgiver ansetter eller leier inn arbeidstakere til dette arbeidet. Arbeidsgiver kan i denne sammenheng regne enheter med minst 50 ansatte som en egen virksomhet.

Vi får av og til henvendelser fra tillitsvalgte som opplyser at de har deltidsansatte som «ikke får lov» å jobbe mer ekstra fordi de da vil oppnå rett til større stilling etter § 14-4a, og det ønsker arbeidsgiver å unngå. I tillegg ser vi eksempler på utfordringer med at man rett og slett bruker mye ekstravakter på arbeidsforhold som kanskje reelt sett er et mer varig behov for fast arbeidskraft eller i hvert fall et midlertidig behov for mer arbeidskraft av et visst omfang.

En helt annen utfordring våre tillitsvalgte melder om i tilknytning til § 14-4a er at de opplever at de som får økt sin stilling etter bestemmelsen i stor grad er ufaglærte, og at dette bidrar til at det blir mindre rom til å rekruttere nok ansatte med fagutdanning og U/H-utdanning. Denne problemstillingen er nevnt i Fafo rapporten «Bare plunder og heft - Erfaringer med midlertidig ansettelse og deltidsansattes rett til utvidet stilling i kommunal sektor»:

s. 61: Mange av de som rekrutteres inn til å bemanne ubesatte vakter, har ikke de kvalifikasjonene som kommunen primært ser etter. Kommunene får dermed inn personer som de ikke ville ansatt om de hadde utlyst stillingen

Vi er usikre på omfanget av slike utslag, men tenker at dette er et tema vi trenger mer kunnskap om for å vurdere potensielle tiltak.

FO er enig i vurderingen om at gjennomføring av foreslåtte endringer i § 14-3 vil føre til flere saker i Tvisteløsningsnemnda. Det er viktig at nemnda får tilstrekkelig ressurser til å ta unna økt saksmengde slik at ikke saksbehandlingstidene blir vesentlig forlenget.

Særlig om midlertidig deltidsansatte

FO har notert seg at departementet ønsker en særlig vurdering fra høringsinstansene om i hvilken grad de foreslått endringene skal gjelde likt for midlertidig deltidsansatte, sett i lys av diskrimineringsforbudet i lovens § 13-1 tredje ledd.

FO overlater til LO å vurdere i hvilken grad praksis fra Tvisteløsningsnemnda og domstoler (som departementet viser til, jf. s.16 i høringsnotatet) eventuelt er i strid med lovens forbud mot diskriminering av midlertidig ansatte, og i hvilken grad gjeldende og foreslåtte nye rettigheter skal gjelde likt for faste og midlertidige deltidsansatte.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder
(«*sign.*»)